

مقدمه:

بخش کشاورزی از دیرباز یکی از مشاغل پر خطر بوده است. در گذشته کشاورزی سنتی و بدون تجهیزات و امکانات با سختی زیاد همراه بوده که به مرور زمان تکنولوژی سختی کار را کاهش داده اما به دنبال خود عوامل زیان آور را که شاید اثرات نامطلوب آن از سختی شغل نیز بیشتر باشد به ارمغان آورده است.

مواجهه با صدا: رانندگان تراکتور، کمباین، کارگرانی که با اره های برقی چوب بری کار می کنند، متصدیان تلمبه خانه ها و موتور آب، کشاورزانی که در معرض ماشین آلات کشاورزی هستند در معرض سر و صدا قرار دارند. راه های کنترل:

- بازدید مرتب و به موقع ماشین آلات کشاورزی
- جداسازی و یا محصور کردن عامل ایجاد صدا
- استفاده از گوشی های حفاظتی
- انجام معاینات دوره ای و تست ادیومتری (شنوایی سنجی)

مواجهه با ارتعاش: رانندگان تراکتور، کمباین، ماشین آلات مرتعش و کارگرانی که با اره های برقی چوب بری کار می کنند. راه های کنترل:

- تغییر قطعات و وسایلی که موجب میرایی ارتعاش گردند.
- تغییر صندلی ثابت تراکتور با صندلی دارای بافت نرم و قابل ارتجاع
- استفاده از دستکش و کفش های مخصوص

مواجهه با نورمستقیم خورشید: کشاورزانی که در مناطق روباز و زیر نور مستقیم خورشید فعالیت می نمایند بیشتر در معرض اشعه های مضر قرار دارند. راه های کنترل:

- استفاده از پوشش های مناسب جهت تمام قسمت های باز بدن
- استفاده از کلاه لبه دار و دستکش
- استفاده از سایبان در زمان استراحت
- استفاده از عینک مخصوص و کرم ضد آفتاب

مواجهه با گرما:

۱. از طریق پوست که مهمترین راه است و با تعریق به دفع حرارت و خنک شدن بدن کمک می کند.
۲. از طریق ریه ها که این عمل را از راه دفع بخار آب انجام می دهد. (بازدم گرم)
۳. از طریق کاهش سوخت و ساز عضلانی به منظور تولید حرارت کمتر
راه های کنترل:

- پوشش مناسب و استفاده از لباس های نخی و گشاد
- نوشیدن مایعات خنک به مقدار زیاد
- رعایت زمان کار و استراحت
- خنک کردن بدن، انجام کار بدون مصرف انرژی زیاد
- استحمام مرتب و رعایت اصول بهداشت فردی

مواجهه با سرما: کشاورزانی که در مناطق روباز فعالیت می نمایند در فصل سرد در معرض سرما قرار دارند. راه های کنترل:

- استفاده از پوشش مناسب و لباس گرم
- استفاده از غذا و نوشیدنی های گرم در یک محیط گرم
- استفاده از چادر مخصوص برای گرم شدن
- استفاده از کفش، کلاه و دستکش مناسب

مواجهه با عوامل زیان آور شیمیایی:

- سموم دفع آفات، گازها و بخارات، کودهای شیمیایی، گرد و غبارهای آلی و غیر آلی
- استفاده از سموم مجاز با غلظت توصیه شده
- استفاده از تجهیزات حفاظت فردی مناسب (لباس کار، ماسک تنفسی، عینک، دستکش و کفش مناسب)
- جمع آوری و حفظ لباس های کار و نگهداری در محل مناسب و استحمام بعد از پایان کار
- دفع صحیح ظروف حاوی سموم
- عدم استعمال دخانیات و خودداری از خوردن و آشامیدن در زمان سم پاشی

بهداشت حرفه‌ای در کشاورزی

تهیه کننده:
واحد مهندسی بهداشت حرفه‌ای

بهار ۱۴۰۱

راه‌های کنترلی:

- برخورداری کشاورزان از امکانات بیمه محصولات
- اعطای وام‌های بلاعوض
- ایجاد بیمه خدمات درمانی و حمایت‌های قانونی دیگر

بیماری‌های پوستی: استفاده مداوم و طولانی مدت از

ابزارهای دستی باعث پینه بستن، تاول و ترک خوردن دست‌ها می‌شود. برخی از مواد شیمیایی از قبیل آفت‌کش‌ها می‌توانند باعث بروز درماتیت شوند.

بیماری‌های ریوی: کشاورزان با طیف وسیعی از سموم

از طریق دستگاه تنفسی مواجهه دارند. راهکار کنترلی استفاده از ماسک‌های مناسب می‌باشد.

انجام معاینات دوره‌ای طب کار
راهی برای تشخیص زودرس
بیماری‌های شغلی

آدرس: zarghan.sums.ac.ir

تلفن: ۰۷۱۳۲۶۲۰۰۶۷

عوامل زیان آور ارگونومی:

ابزار کار نامناسب:

- متناسب کردن ابزار با ساختار آناتومی بدن
- خودداری از چرخش و انحراف بیش از حد مچ دست‌ها

طرز کار نامناسب:

- خودداری از انجام حرکات یکنواخت و تکراری
- رعایت فواصل کار و استراحت
- خودداری از اعمال نیروی بیش از حد
- کاهش ساعت انجام کار
- خودداری از خم‌شدن و زانو زدن‌های مکرر

- چرخش شیفت‌های کاری و مراقبت‌های پزشکی

حمل نامناسب بار:

- استفاده از وسایل مکانیزه برای حمل بار
- اجتناب از حمل بارهای سنگین به صورت انفرادی
- آموزش روش صحیح بلندکردن و حمل بار مناسب

عوامل روانی ناشی از کار: استرس‌های شغلی، بلایای

طبیعی، از بین رفتن محصولات و دام و تغییرات جوی از علل ایجاد اختلالات روانی کشاورزان می‌باشند.